

umu §u 31 konk. ř., ježto exekuce zajišťovací právoplatností exekučního titulu přešla v exekuci uhražovací. V tom směru nelze přisvědčiti názoru odvolacího soudu, který vědomost žalované firmy o nastalé insolvenci dlužníkově posuzuje až podle dne dražby, která předsevzata byla teprve dne 29. září 1921.

Čís. 3497.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Zemědělský dělník, jenž podle potřeby pracoval (pracuje) na velkostatku za denní (akordní) mzdu, nemá nároku na zaopatřovací požitky dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.,

(Rozh. ze dne 13. února 1924, Rv I 157/24.)

Žalobu zemědělského dělníka na majitele velkostatku o placení zaopatřovacích požitků procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Žalobce opírá žalobní nárok o předpis §u 1 písm. a) zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., uváděje, že byl bývalým zaměstnancem na žalovanému náležejícím velkém majetku pozemkovém (§ 2 zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n.) a že požíval již zaopatřovacích požitků z důvodu trvalého poměru služebního na velkém majetku pozemkovém, totiž daru z milosti (§ 3 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n.). Přichází tedy nejprve v úvahu zjištění odvolacího soudu, že žalobce pracuje od 1. ledna 1877 do dnes na dvoře Ch. jako zemědělský dělník za denní neb akordní plat, pokud proň byla práce, tu větší, tu menší počet dní v roce, nelze však tvrditi, že na velkostatku pracoval nepřetržitě, neboť konal práci ve dvoře jenom, když nějaká byla, a když nebyla nebo nebylo příznivé počasí, nepracoval a zůstal doma, nedostav za ty týdny mzdy. Se žalobcem nebyla uzavřena zvláštní smlouva; když na velkostatku nebylo práce, nebylo mu bráněno, by nešel pracovat jinam. Usuzuje-li odvolací soud, že tento takto zjištěný námezdní poměr žalobcův kvalifikuje se jako onen, ve shora citovaném předpisu uvedený, nelze přisvědčiti tomu právnímu názoru. Ve skupině 1. tabulky zaopatřovacích požitků bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém uvádějí se příkladmo služební kategorie takto: »Krmíč (skoták, telák), koňák, volák, kočí, hlídač, dozorce a pod. stálý zaměstnanec« a vysvětlivky k tabulce této (čís. 189 sb. z. a n.) praví ke kategorii »hlídač, dozorce a pod. stálý zaměstnanec«, toto: »první stupeň zřízenců, jimž svěřen dozor nad prací dělníků, nebo hlídka a opatrování majetku«. Podle prováděcího nařízení ku shora citovanému zákonu ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., totiž vládního

nařízení ze dne 13. května 1921 čís. 189 sb. z. a n. k §u 1 »trvalým služebním poměrem nerozumí se služební poměr, nesouvisející bezprostředně se zemědělskou, lesní nebo průmyslovou výrobou, dále služební poměr na zkoušku uzavřený a námezdní poměr sezonního dělnictva«. Podle citovaných předpisů žalobce není ani bývalým zaměstnancem, ani nebyl k žalovanému v trvalém poměru služebním, neboť bylo zjištěno, že na velkostatku dosud pracuje jako zemědělský dělník za denní neb akordní mzdu a to jenom tehdy, když práce jest a když nepracuje, třebas jenom vinou špatného počasí, nedostává mzdy, a když práce na velkostatku není, není mu bráněno, aby nepracoval jinde, jmenovitě však nepracuje na velkostatku nepřetržitě. Běží tedy u žalobce o námezdní poměr sezonního dělníka, pracujícího jen, když je toho ve dvoře potřeba. Na tom nemůže ničeho měniti odvolacím soudem dále zjištěná okolnost, že se žalobcova schopnost pracovní od roku 1913 zmenšila a že z nedostatku pracovníků za války přibírán je k dělnickým pracím za menší mzdu, ku které jest mu jako její část přidán naturální byt, neboť ani touto okolností nezměnil se jeho námezdní poměr dělníka ve dvoře, pracujícího jenom, když je práce, a jenom za tuto práci odměňovaného, v trvalý poměr služební. Právě-li odvolací soud, že žalobce, ač je stár a k práci nezpůsobilý, pracuje pouze proto, poněvadž nemůže býti živ z milodarů, ocitá se v rozporu se svým vlastním zjištěním a také s tím co praví, neboť pracuje-li žalobce až do dnes, dlužno ho považovati za způsobilého ku práci; vždyť by nezpůsobilý ku práci nemohl vůbec pracovati.

Čís. 3498.

Je-li zaměstnavatel zavázán poskytovat onemocněvšímu zřízení služební požitky »po dobu nejméně jednoho roku«, nejde o pohledávku kapitálovou (§ 55 j. n.), nýbrž o časově podle trvání nemoci omezený nárok na jednotlivé měsíčně splatné na sobě nezávislé částky.

(Rozh. ze dne 13. února 1924, R II 30/24.)

Žalobu, již domáhal se na okresním soudě zaměstnanec na zaměstnavateli zaplacení měsíčního služného 1.500 Kč za měsíce červenec, srpen a září 1923, které prý mu je žalovaný povinen vyplatiti jako nemocenskou podporu na základě nemocenského pojištění, uzavřeného s nemocenskou pokladnou soukromých úředníků a zřízců v Praze, soud první stolice k námitce věcné nepřislušnosti odmítl, rekursní soud námitku věcné nepřislušnosti zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dle VII. a XII. odstavce žaloby přihlásila žalovaná žalobce k pojištění pro případ onemocnění u nemocenské pokladny soukromých úředníků a zřízců v Praze, kdež platí sice o 48% nižší příspěvky,